

мектепке дейінгі жеке
сі:
а КМ

Конопьянова А.К

Kent

2023 – 2024 оқу жылына

Тәрбиеші: Сыдыкова Д.С

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Мектепалды даярлық

Балалардың жасы 5 жас

Жоспардың құрылу кезеңі 3-апта 18 – 22 желтоқсан 2023-2024 оқу жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі 18.12	Сейсенбі 19.12	Сәрсенбі 20.12	Бейсенбі 21.12	Жұма 22.12
Балаларды қабылдау		«Ауа-райы қандай?» дидактикалық ойын Мақсаты: «Ауа-райы» (қарлы, аязды, суық, күншуақты, желді) сөзінің анықтамасын таңдауға үйрету	«Жақсы-жаман» дидактикалық ойыны Мақсаты: балаларды табиғаттағы қайшылықтарды, құбылыстардың екіұштылығын, тірі мен жансыз арасындағы байланысты көруге үйрету; сөйлеуді дамыту.	Жұмбақты тап» дидактикалық ойыны Мақсаты: күздің аяғында жансыз табиғат туралы білімді бекіту; ойлау, шығармашылық қиялды дамыту	«Шуылдақ» деген не?» дидактикалық ойын Мақсаты: шығармашылық дағдыларды қалыптастыру, заттарды шығармашылық түрлендіруді жүзеге асыру мүмкіндігі
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру		Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдап жақсы көретініңізді сездіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту.	Ата –аналармен әңгіме: «Дұрыс тамақтануға баулу»
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)		«Болады-болмайды» доп ойыны Мақсаты: есте сақтау, ойлау, реакция жылдамдығын дамыту	«Сол формадағы затты тап» дидактикалық ойыны Мақсаты: пәндер формасы туралы түсінікті нақтылау	«Маймылдар» ойыны Мақсаты: шеңбер бойымен жүруге жаттығу, қозғалыстарды мәтінмен үйлестіру	«Ұқсас - ұқсас емес» дидактикалық ойыны Мақсаты: заттарды салыстыруға үйрету; олардан айырмашылықтың белгілерін табу; ұқсастық, сипаттама бойынша заттарды тану
Таңертеңгі жаттығу	Таңғы жаттығу кешені № 8				

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	«Табиғи тісті одан әрі сақтау үшін саған...керек» ойын жағдайлары	Түспен-эмоциямен «Менің көңіл-күйімді тап» дидактикалық ойыны Мақсаты: балаларды өз мінездерімен күресуге үйретуді жалғастыру	Табиғаттағы мінез-құлық ережелері туралы альбом қарау «Қауіпсіз сөздер» дидактикалық ойыны Мақсаты: үш тілде сөз тіркестерін құруды үйрету	«Кір-қожалақ қыз» драма-ойын Мақсаты: ойын бейнелерінің қимыл мәнерлілігін дамыту	«Дені сау болу – бұл оңай» сурет салу Мақсаты: салауатты өмір салтының алғышарттарын қалыптастыру
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	1 - ұйымдастырылған іс-әрекет				
		Сауат ашу негіздері Міндеті: -Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау Мақсаты дыбыстық талдау туралы білімдерін жетілдіру. Күтілетін нәтиже: Жасайды: дыбыстық талдау жасайды. Түсінеді: сөздердің әртүрлі дыбыстардан тұратынын. Қолданады: дыбыстарды ажыратады «Кім білгіш?» дидактикалық ойыны Мысалы: б, л, р, ө, т, и, м, с, о, г, н,	Сауат ашу негіздері Міндеті: Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау Мақсаты дыбыстық талдау туралы білімдерін жетілдіру. Күтілетін нәтиже: Жасайды: дыбыстық талдау жасайды. Түсінеді: сөздердің әртүрлі дыбыстардан тұратынын. Қолданады: дыбыстарды ажыратады «Айтылған дыбысқа сөз ойла» дидактикалық ойыны. Дұрыс жауапқа педагог жұлдызша беріп отырады, ойын соңында жеңімпаз анықталады. 1-	Сауат ашу негіздері Міндеті: Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау Мақсаты дыбыстық талдау туралы білімдерін жетілдіру. Күтілетін нәтиже: Жасайды: дыбыстық талдау жасайды. Түсінеді: сөздердің әртүрлі дыбыстардан тұратынын. Қолданады: дыбыстарды ажыратады «Тал» сөзінің дыбыстық талдауы. [Т] дыбысы тек салдырдан жасалады, тіл тіске тиіп, кері	Көркем әдебиет Міндеті: - - Өлеңді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту Мақсаты: өлеңді жаттату арқылы шығарманың эмоциялық-бейнелік мазмұнын қабылдауға жетелеу Күтілетін нәтижелер: Жасайды: өлеңнің мазмұнына сәйкес ойын әрекеттерін жасайды; Түсінеді: өлеңнің мазмұнын түсінеді; Қолданады: өз ойын айтады, сұрақтарға жауап береді. – Қазір жылдың қай мезгілі? – Жаңа жыл мерекесі саған несімен ұнайды?

		е, щ, у, ш, д, ж, з, с, ч, і, з, в, ы, ф, й, ц, у, к, а, н. Педагог дыбыстарды айтады, балалар дөңгелектерді көтеру арқылы дауысты немесе дауыссыз дыбыс екенін ажыратады. - Дауысты дыбыстарға қызыл текше; - дауыссыз дыбыстарға көк текше көтеру арқылы ажыратады	тапсырма. Педагог балаларға «д» дыбысы кездесетін сөздерге мысалдар келтіруге тапсырма береді. – Доп, дос, дорба, дән, дақыл, Дарын, дала, домбыра, Думан, дуадақ т.б. 2-тапсырма. Педагог балаларға «м» дыбысы кездесетін сөздерге мысалдар келтіруге тапсырма береді. – Мақта, мысық, моншақ, мал, малта, Маржан, магнит, мейіз, мол, мақұл т.б. 3-тапсырма. Педагог балаларға «т» дыбысы кездесетін сөздерге мысалдар келтіруге тапсырма береді. – Тарақ, тақия, тазы, тоқым, толық, толқын, темір, табақ, тиек, тара, тамақ, тал, тон, тұз т.б.	қайтады, үн мүлде шықпайды сондықтан қатаң дауыссыз дыбыс. Көк түсті дөңгелекпен белгіленеді. [А] дыбысы айтылған кезде тіл артқа жиырылады, үсті дөңестеледі. Бұлай дауысты жуан дыбыстар жасалады, жасалу жолына қарай жуан дауысты дыбыс. А – жуан дауысты дыбыс, қызыл түсті дөңгелекпен белгіленеді. [Л] – үнді дауыссыз дыбыс, өйткені салдырға қарағанда үн басым, айтылу кезінде дауыс ырғағын өзгертуге келеді. л – үнді дауыссыз дыбыс, көк түсті дөңгелекпен белгіленеді. «Тал» сөзінде 1 буын, 3 дыбыс бар	– Бүгін ақын Сағи Жиенбаевтың «Жаңа жыл келді» өлеңімен танысамыз. Өлең – әдеби жанрдың бір түрі екенін естеріне түсіру. Өлең сөз адамның жан тебіренісін әсерлі етіп жеткізеді. Айрықша сезімдерді ұйқас сөздермен суреттейді. Педагог өлеңді оқып, мазмұнын түсіндіреді. Жаңа жыл келді Жаңа жыл да келеді Бізге қарай жылыстап. Өлең де әзір, ән де әзір, Ойын да әзір, бәрі әзір. Кел, Жаңа жыл, біздерге, Кел, Жаңа жыл, Жаңа жыл!
Үзіліс :					
<i>Сюжетті - рөлді ойын:</i> «Тігінші» <i>Мақсаты:</i> Балалардың тіл байлығын дамыту, сурет бойынша әңгімелей білуге дағдыландыру. Балалардың коммуниктивті дағдыларын арттыру, бір - бірімен диалог арқылы сөйлесуге үйрету, есте сақтау қабілеттерін дамыту, өзіне сенімді болуға, үлкендердің еңбегін құрметтей білуге тәрбиелеу. <i>Көрнекіліктер:</i> Киімдер, бас киімдер, тігіншіге керек		<i>Артикуляциялық жаттығулар:</i> <i>Ойын:</i> «Часы» «Сағат» <i>Мақсаты:</i> Тілдерінде артикуляциялық кемістігі бар балалармен үзбей күнделікті жасау арқылы біз алдымызға қойған мақсатымызға жетеміз. Сабақ үстінде, ойын кезінде қадағалап балалардың тілін дұрыс дамуына бағыт беру.			

заттар(ине, метр, қайшы, жіп), іс машинасы, киім үлгілері, маталар.

Ойын барысы:

Ұйымдастыру кезеңі.

Өнерім қол ұшында,

Боламын мен тігінші

Тігіншінің ішінде,

Бас бармақтай бірінші.

Ойын: «Дұрысын тап»

Мақсаты: Мамандықтарға байланысты киім үлгілерін бір - біріне үйлестіру.

Тәрбиеші: Балалар әр мамандық иелері өздеріне сай киім киеді. Дәрігерлер ақ қалпақ пен халат кесе, ал құрылысшылар каска мен үстеріне арнайы халат киеді. Суреттегі киім үлгісі кімге лайықты екенін табындар.

Балалар өздері ойлап, белгілей бастайды, сызады.

Тәрбиеші: Балалар аспазшы не киеді?

Шаштараз не киеді?

Балалар белгілеп береді.

- Ендеше, сендер түсінген боларсындар. Бұл - ойынды біз не үшін ойнағанымызды түсіндіріңдер. Бүгін біз қандай ойын ойнайтынымызды білдіңдер.

Ойын: «Тігінші»

Тәрбиеші: Балалар тігіншілер не істейді? (киім тігеді)

Бірінші киім тігу үшін киініп алуымыз керек.

Балалар рөлдерді өздері бөліп алады. Бірі тігінші, бірі киім өлшеуші, бірі үтіктеуші болып бөлінеді. Айсара өзінің көйлегін қысқартып беруін сұрайды. Диляра қайшысын алып қиып, тігіп береді. Ал Сәния болса көйлекті үтіктеп береді. Келесі бала шалбар әкеледі.

Одан қуыршаққа желетке тігеді. Ұшы жоқ қайшы болуы керек. Ойынды балалар өз қиялдары мен қалаулары бойынша әрі қарай жалғастырады. Бір - бірімен рөлдерді бөлісіп, ұйымшылдықпен ойнайды.

Ата – аналармен бірлесе қарым – қатынас жасай отырып ортақ мақсатымызға жетеміз.

- «Сағат» – тілді жіңішкертіп ұстап оңға, солға жайлап қозғау керек. Осылай санап отырып 15 - 20 рет қайталау керек.

- «Саңырауқұлақ» - ауызды кең ашып, тілді таңдайға жапсыра ұстап тұрып төменгі жақты басып ауызды кең ашып ұстау.

«Дәмді тосап»

Мақсаты: жалпақ тілдің ұшының жоғары көтеруін және тілді кесе (ожау) тәрізді қалыпта ұстауын үйрету.

Қысқаша сипаттамасы: Жалпақ тілмен жоғары ерінді жалап, ауыз қуысына кіргізу.

Әдістемелік нұсқау.

1. Жаттығуда орындаған кезде тек тіл жұмыс істеуін, иектің қимылдамауын қадағалау керек.

2. Тіл жалпақ болып бүйірлер ауыз бұрыштарына тиіп тұруы керек.

3. Тіл оңға - солға емес, тек төмен және жоғары қозғалу керек.

4. Егер бала жаттығуды жасай алмай жатса, «пя - пя - пя» жаттығуына оралу қажет.

Бала тілін жалпақ қалпына келтірген соң шпательмен тілді жоғары ерінің үстіне қайыру керек.

Саусақ ойыны: «Тасбақа»

Мақсаты: Ұсақ моториканың қимылдары мен қолдың икемдігі бас миының құрылымының даму деңгейін көрсетеді.

саусақтардың көмегі арқылы қандай да бір ұйқастырылған тарихты, тақпақтарды, ертегілерді сахналау, қолмен орындау.

1.Тасбақа

Тасбақа, тасбақа,

Тас астында тұрады.

Басын баяу шығарып,

Тиіссең кері тығады.

Жұдырықты түйіп, бас бармақты шығарады да, тасбақаны бейнелейді.. Өлең мазмұнына қарай саусақты кері жасырады. Осы тектес келесі өлеңдерге де қимыл жасауға болады.

Фонетикалық жаттығулар

Мақсаты: Фонетикалық жаттығуды орындау

барысындағы басты міндетіміз баланың нақты дыбыстарды дыбыстауы барысында дұрыс тыныс алуын және артикуляциясын қадағалау болып табылады.1

.Баудағы кім? Ара болсаң, ызыңда

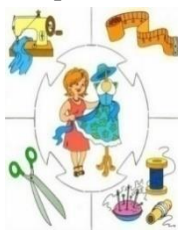
З-з-з, ж-ж-ж, з- з-з, ж-ж-ж

Жұмыс істе, тығылма.

- Ара қалай дыбыстайды?

(з- з-з) - қатты\жай

Тәрбиеші әр уақытта балаларға көмек көрсетуі тиіс.

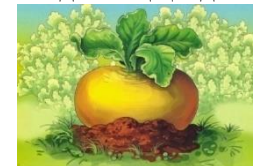

2. Жыланның ысылы.

Жылан қалай дыбыстайды? Ыс-с—ыс-сссс....

3. Шалқан. Шалқан үлкен болып өсіп қалған екен. Оны көрген атай: «О...о...о!» деп таң қалды.

2 - ұйымдастырылған іс-әрекет

		Математика негіздері Міндеті Өртүрлі оқиғалардың, апта күндерінің, тәулік бөліктерінің реті туралы білімді бекіту Мақсаты : апта күндері туралы білімдерін қалыптастыру. Күтілетін нәтижелер: менгереді: апта күндерінің атаулары мен кезектілігін айтуды; түсінеді: оқиғалар уақытының кезектілігін (алдымен, одан кейін, бұрын, кейінірек); қолданады: апта күндерін рет-ретімен және шашыраңқы айта алуды. Ойын жаттығуы: «Ұқыпты бол» Педагог ойын шартын түсіндіреді: мен апта күндерін атаймын, сендер алақан соғасындар. Аптаның Сәрсенбі күнін атағанда алақан соқпайсындар.	Математика негіздері Міндеті Өртүрлі оқиғалардың, апта күндерінің, тәулік бөліктерінің реті туралы білімді бекіту Мақсаты : апта күндері туралы білімдерін қалыптастыру. Күтілетін нәтижелер: менгереді: апта күндерінің атаулары мен кезектілігін айтуды; түсінеді: оқиғалар уақытының кезектілігін (алдымен, одан кейін, бұрын, кейінірек); қолданады: апта күндерін рет-ретімен және шашыраңқы айта алуды. Апта күндерін атайды. Оларды үйлерге орналастырады. Үйлердің нөмірін жазады. Балалар тапсырманы орындайды. Жұмбақ шешуді сұрайды. Жаңбыр жауып басылды, Аспан шәйдай ашылды. Қызыл, сары, жасылды, Көк те бір зат асылды. (Кемпірқосак) Кемпірқосақтың неше	Математика негіздері Міндеті Өртүрлі оқиғалардың, апта күндерінің, тәулік бөліктерінің реті туралы білімді бекіту Мақсаты : апта күндері туралы білімдерін қалыптастыру. Күтілетін нәтижелер: менгереді: апта күндерінің атаулары мен кезектілігін айтуды; түсінеді: оқиғалар уақытының кезектілігін (алдымен, одан кейін, бұрын, кейінірек); қолданады: апта күндерін рет-ретімен және шашыраңқы айта алуды. Апта күндерін атайды. Оларды үйлерге орналастырады. Үйлердің нөмірін жазады. Балалар тапсырманы орындайды. Жұмбақ шешуді сұрайды. Жаңбыр жауып басылды, Аспан шәйдай ашылды. Қызыл, сары, жасылды, Көк те бір зат асылды. (Кемпірқосак) Кемпірқосақтың неше	Қоршаған орта Міндеті: Бақылау арқылы төрт түліктің пайдасын білу, оларды күтіп-баптау, жылдың әр мезгілінде олардың сыртқы түрі мен тіршілік ету ерекшеліктерін сипаттау, (кір.18.12) -Бақылау арқылы төрт түліктің пайдасын білу, оларды күтіп-баптау, жылдың әр мезгілінде олардың сыртқы түрі мен тіршілік ету ерекшеліктерін сипаттау Мақсаты Табиғат бұрышын мекендейтін атжалман, теңіз шошқасы сынды тіршілік иелері туралы білімдерін жетілдіру Күтілетін нәтижелер: жасайды:жанды табиғат бұрышын мекендейтін жануарлардың бірнеше түрін атап көрсетеді. түсінеді: олардың өздеріне тән белгілерін, қимылдарын, мінез-құлқын, қандай тамақ жейтінін түсінеді. қолданады: оларға күтім жасаудың қарапайым тәсілдерін пайдалана алады Педагог «Текше»
--	--	---	--	--	---

		жексенбі. Ағайынды апта күндері бейнеленген суреттерді қарайды. Оларды санайды (7). Атауы мен ретін хормен қайталауды сұрайды: дүйсенбі – бірінші күн, сейсенбі – екінші күн. Педагог ағайынды апта күндері әрқашан рет-ретімен келетінін айтады. Олардың реттілігін жаттап алу керек. Одан кейін күндерге реттік нөмірлер тағайындауды сұрайды және олардың астына 1-ден 7-ге дейін цифрлар жазылған карточкаларды қояды. Олардың атауларын қайталайды. Ойын жаттығуы: «Дұрыс ата» Педагог цифрды көрсетеді, балалар апта күндерін атайды		түсі бар? Апта күндеріндей Кемпірқосақтың да жеті түсі бар. 3-тапсырма. Апта күндерін кемпірқосақтың түсімен бояйды. Балалар тапсырманы орындайды «Келесі апта күнін ата» (доппен) дидактикалық ойыны Балалар шеңберге тұрады. Бір бала допты лақтырады, аптаның күнін атайды. Екінші бала допты ұстап алып, аптаның келесі күнін атауы керек.	техникасын пайдалана отырып, «Жанды табиғаттың бір бұрышын мекендейтіндер» тақырыбында <i>салыстыру, ұқсас заттарды табу, сараптау, пайдалану, пікірін дәлелдеуді ұсынады.</i> Тәрбиеленушілер текшені лақтырып, оның қай бүйірімен түскенін және не «айтып» тұрғанын табады: <i>Сипатта</i> – балалар табиғаттың бір бұрышын мекендейтін жануарды сипаттайтын белгілерді мейлінше көбірек атап беруі тиіс. <i>Салыстыр</i> – балалар қыс пен күздік арасындағы айырмашылықтар мен ұқсастықтарды анықтауы тиіс. <i>Ұқсас заттарды тап</i> – тапқақтың үстел үстіндегі суретке сәйкес келетін жерлерін тауып, үзінді оқу (балықтар, атжалман, теңіз шошқасы, қояын, тасбақа). <i>Талда</i> – жанды табиғаттың бір бұрышын мекендейтін жануарлардың дене мүшелерін атап көрсету керек. <i>Пайдалан</i> – балалар табиғаттың бұрышына тән элементтердің суреттерін көптеп салуы тиіс.
--	--	---	--	--	--

					<i>Дәлелде – балабақшадағы жануарлар тіршілік ететін бұрыштың пайдалы жақтарын дәлелдеу қажет.</i>
Үзіліс:					

Қол моторикасын дамытуға арналған санамақ Ойын:<i>Жүретін саусақтар</i>. Мақсаты:Саусақтарын жүргізе отырып,саусақты шынықтыру және заттарды атау үшін логикалық есін ұлғайту. Керекті құралдар: Суреттері бар кітапшалар. Шарты: Суреті бар кітапшаны алып,ішін ашып,ішінде балалар білетін деген суреттерді парақ бетінде саусақтарды жүргізе отырып (2 саусақпен),суретті нұсқап оның атын сұрайды.балалар жауап береді.Сол ереже бойынша қайталанады.		Үстел үстінде ойналатын ойындар. Ойын: «Сарбаздарға не керек?»(5-10 мин) Мақсаты: Елін, жерін жаудан қорғай білуге, елінің патриоты болуға тәрбиелеу. Керекті құралдар:ойынға керек ресурстар. Мазмұны: Ортаға 1 қатысушы шақырылады. Мандайына сурет қойылады. Бұл суретті қарама – қарсы отырған бала мимика арқылы қатысушыға көрсетіп, түсіндіреді. Ал ойынға қатысушы оны табу керек болады.			
3 - ұйымдастырылған іс-әрекет					
		Қазақ тілі Міндеті - Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соңы).(кір.18.12) Ауызекі сөйлеуді қарым-қатынас құралы ретінде дамыту Мақсаты қазақ тіліндегі сыпайы сөздер мен сөйлемдерді түсінуді және қолдануды үйрету . -Балалар, қандай сыпайы сөздер білесіңдер?	Сөйлеуді дамыту Міндеті: - Түбірлес сөздерді жасау және қолдана білу, (кір.18.12) Интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде қолдана білуді дамыту Мақсаты «М» – «Н» дыбыстарын салыстыру «М» дыбысының дұрыс айтылуын қадағалау. Ма-ма-ма – қыс деген бұл шалма. Ма-ма-ма – апорт тәтті алма. «Н» дыбысының дұрыс артикуляциясы: Ерін сәл ашылып, жіңішкерген тіл үстіңгі тістердің түбіне тиеді. «Н» дыбысының дұрыс	Көркем әдебиет Міндеті: - -Әдеби кейіпкердің белгілі бір әрекетін өзінің қалай қабылдағаны туралы айту - Мақсаты - Құстарға қамқорлықпен қарауға тәрбиелеу Балалар, ненің суретін көріп тұрсыңдар? – Орманда қандай құстар өмір сүреді? – Тоқылдақ не істеп жатыр? – Тоқылдақтың тұмсығы өткір, мықты. Ағашты тесіп, құрттарды теріп жейді. Құйрығы қатты, ұзын. Оны «орман дәрігері» деп атайды. Тоқылдақтың, құстардың пайдасы өте	Шығармашылық бейнелеу әрекеті Міндеті: - - Жаңа жыл кешінің аса сыйлы қонағы – Аязтаның қалай пайда болғанымен таныстыру - Ертегілер мен әңгімелердің мазмұны бойынша сюжеттік композицияларды құру дағдыларын жетілдіру - бейнені кескіні бойынша қию үшін қайшыны қолдану - бірнеше бөліктерден бейнелерді құрастырады Мақсаты:- Жаңа жыл мерекесі туралы түсінік беру, қиялдау, елестету дағдыларын дамыту Топтық жұмыс

		Қазір бәріміз жағдаят шешейік. 1-жағдаят: Жанына екі баланы шығарып, екеуінің біреуіне ойыншық береді. – Досыңның ойыншығын сұрау үшін, оған қандай сыпайы сөз айтасың? Балалар жауап береді. 2-жағдаят: екі баланың біреуі екіншісіне ренжігені туралы. – Егер байқамай досыңды ренжітіп алсаң, оған не айтасың? – Мен кешірім сұраймын. – «Кешір» деген сөзді айтамын. – Дұрыс, сыпайы сөздерді жиі айтатын балаларды әдепті бала деп атайды	айтылуын қадағалау. «Н» дыбысы кездесетін сөздерге мысалдар келтіреді, сол сөздерді бірнеше рет қайталап айтады. Дидактикалық ойын: «Суретті жалғастыр». Мақсаты: Салынған суретті тез жалғастыру. Жылдамдыққа үйрету. Ашулы шалдың суретін бірінші болып жалғастырып, аяқта	көп. Бүгін осы құстар туралы жазушы Максим Зверевтің «Орман емшілері» әңгімесімен танысамыз. Әңгіме – әдеби жанрдың бір түрі екенін түсіндіру. Әңгіменің басқа жанрлардан ерекшелігі – болған оқиғаны қысқа баяндайды. Әңгімені мәнерлеп оқып, мазмұнын айтып береді (қосымшаны қараңыз).	
Үзіліс: .					

Психологиялық ойын:

Ойын: «Тыныштықты жақсы көретін патша»

Мақсаты: Өзін - өзі одан әрі ашу, өзін - өзі тану, өзінің және айналасындағылардың психологиялық мінездемесін анықтау және талдау іскерлігін дамыту.

Ойын шарты:

Патша шуды жек көреді, сондықтан ханзаданың көңіл - күйін бұзбау үшін барлығымыз шуламай тыныш қозғаламыз. Патша аяқтың ұшымен жүреді, оның жүрісі жеңіл, баяу. Бұл ролді бір бала атқарады.

Жүргізуші келесі сөзді айтады: «Барлық балалар, патшадан басқа бөлменің әр жеріне тұра қалады. Патша саусағын ауызына тигізіп, «Ш - ш - ш, ханзада келе жатыр!» деп, бөлмені аралай бастайды. Барлығы «қатып» қалу керек, ал патша әрқайсысын айналып шығады. Кез келген баланың қасына келіп, саусағын баланың мұрнына тигізеді. Сол бала аяқтың ұшымен патшаның артынан жүре бастайды. Келесі балаға жақындаған патша саусағын баланың мұрнына тигізеді, ол бірінші баланың соңына тұрып, аяқтың ұшымен патшаның артынан жүре бастайды. Сол тәртіппен ойын жалғаса береді. Барлық балалар патшаның артына жиналғаннан кейін, патша кез келген артындағы балаға қарап, «Ш - ш - ш» дейді, сонда сол бала өз орнына тыныш, аяқ ұшымен оралады. Барлығы орнына тұрғаннан кейін ойын аяқталады.

"Қисық сурет" атты суретті жаттығу өткізіліп, оң және сол жарты шарлар басымдылығын анықтауға арналған қысқаша тест, сонымен қатар оптимистік бағдарды анықтауға арналған сауалнама алынды.

Аз қимылды ойын:

Ойын: «Қуғыншыдан құтқару»

Мақсаты: балаларға тез бұлтарып жүгіру тәсілдерін меңгерту.

Ойын шарты:

Мазмұны: Алаңда үлкен шеңбер немесе төртбұрыш сызылып, ойнайтын жер алдын ала дайындалады. Ойыншылардың арасынан санамақ арқылы бір «қуғыншы» сайланады. Ойын алаңнан шықпай, ішінде жүріп ойналады.

Мұғалімнің «Қуғыншы табылды!» деген белгісінен кейін сайланған бала қолын жоғары көтеріп: «Мен қуғыншы!» – деп айқайлайды да, балаларды қуа жөнеледі.

Қуғыншының қолы тиген ойыншы қолын жоғары көтеріп, қуғыншы болғанын білдіреді де, ойынды әрі қарай жалғастырады.

Бірақ ойыншылар қуғыншыдан бір-бірін құтқаруларына болады. Ол үшін: қашып келе жатқан ойыншы мен қуғыншы екеуінің арасынан кесіп жүгіріп өтсе;

Қашып келе жатқан ойыншыға қол тигізсе;

Қашып келе жатқан ойыншымен қол алысса, онда қуғыншы сол ойыншыны қуады.

Ойынның ережесі:

1. Қуғыншы қолын көтеріп: «Мен қуғыншы» деп басқаларға ескерткеннен кейін ғана ойыншыларды ұстауына болады.

2. Ойын алаңынан шығып кеткен ойыншы ойыннан шығады.

Әдістемелік нұсқаулар.

Бұл ойынды ұйымдастыру үшін алаңды дұрыс таңдаған жөн. Ойыншылар жүгірген кезде бір-біріне немесе басқа заттарға соғылып қалмау үшін қадағалау керек.

Ойын қызықты өтуі үшін ойынның мазмұнына әртүрлі қосымша тапсырмалар енгізуге болады.

Бір ойында бір қуғыншы ғана емес, бірнеше қуғыншы сайлауға болады.

Ойынның педагогикалық маңызы.

Ойынның педагогикалық маңызы өте зор. Ойыншылар жолдастықты іс жүзінде көрсете алады.

Достары көп болғанның пайдасын көреді. Қауіптен қорықпай, қиыншылыққа қарсы тұруға дағдыланады.

Ойын барысында ойыншылар жүгіру жаттығуларын орындау тәсілдерін жетілдіреді. Өз қимыл – қозғалысын өзгелермен үйлестіруге үйренеді. Шапшаң, епті қимылдауға жаттығады.

4 - ұйымдастырылған іс-әрекет

Дене шынықтыру
Міндеті:

Музыка
Міндеті: - Музыканың және оның бөліктерінің сипатындағы өзгерістерге сәйкес қимылдарды өзгертуге үйрету
Мақсаты Дауысы мен есту қабілеттерін дамытуға арналған жаттығулардан қиын емес әуендерді 2–3 жақын үндестікте дауысын дәл келтіріп орындауға үйрету
Музыка тыңдау: «Жаңа жыл» (Қ. Шілдебаев)
Ән айту: Ақша қар» (Е. Өміров)
«Шырша әні» (К. Қуатбаев)
Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Сағат» (Е. Андосов)
Билер:

Дене шынықтыру
Міндеті: - - Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру: сапқа бір, екі, үш қатармен тұру
Бір-бірінің жанына және бір-бірінің артынан сапқа тұру **(кірік.18.12)**
Мақсаты: Қимыл әрекеттің дұрыс басталуының кепілі болатын бастапқы қалыпқа дұрыс келуге, шайбаны ілгері бағытта ұш Мерген имек ағаш». (3 рет)
Алаңқайдың ортасында текше тұр. Оны имек ағашпен бір ойыншы қорғайды. Қалған ойыншылар текшеге шайбаны

Дене шынықтыру
Міндеті: - Орнында айналу, оңға, солға бұрылу, сап түзеп, бір және екі, үш қатармен қайта тұру
Мақсаты - 3 м арақашықтағы көлбеу қойылған нысанаға заттарды лақтыруға үйрету.

Қимыл-қозғалыс ойыны: «Асық алу». Шашырап жүреді, жүгіреді, педагогтің бұйрығымен жерден асықтарды алады. «Асық лақтыру» – дұрыс бастапқы қалыпта тұрып, көлбеу қойылған нысанаға асықтарды лақтыру (арақашықтығы – 3 метр)
Бастапқы қалып: аяқ иық деңгейінен сәл ашық қойылады, оң аяқты арт жаққа жіберу, оң қол шынтақтан бүгіліп, кеуде тұсында. Асықты

Музыка
Міндеті: - Би қимылдарын: қосалқы және ауыспалы қадам жасауды, әртүрлі бағытта жүгіруді және секіруді меңгеру
Мақсаты Дауысы мен есту қабілеттерін дамытуға арналған жаттығулардан қиын емес әуендерді 2–3 жақын үндестікте дауысын дәл келтіріп орындауға үйрету

Музыка тыңдау: «Жаңа жыл» (Қ. Шілдебаев)
Ән айту: Ақша қар» (Е. Өміров)
«Шырша әні» (К. Қуатбаев)
Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Сағат» (Е. Андосов)

		«Ұлпақарлар биі» («Вальс» П. Чайковский ұнтаспада, «Билеп үйренейік» жинағынан) Музыкалық аспапта ойнау: «Полька» (А. Филиппенко)	имек ағаштарымен атып, тигізуге тырысады. Имек ағаштың қыры толық мұзды жататындай етіп ұстауын қадағалайды. Ойыншылар санын біртіндеп арттыра отырып, заттардың арасымен жүгіру. (5 рет) Арақашықтығы 1м 5 конусты алаңның ортасына қояды. Конустарды аралап жүгіретін ойыншы саны қима қағаздарға жазылған сандар арқылы анықталады. Әр команданың ойыншылары конустардың арасымен педагог белгісі бойынша жүгіре бастайды. ыруға үйрету	лақтырғанда оң қол төмен түсіріліп, төмен, артқа жіберіледі. Асықты қолды алдыға созып, сонан соң жоғары көтеріп лақтырады	Билер: «Ұлпақарлар биі» («Вальс» П. Чайковский ұнтаспада, «Билеп үйренейік» жинағынан) Музыкалық аспапта ойнау: «Полька» (А. Филиппенко)
Серуенге дайындық		Киімдерді реттілікті	Киімдерді реттілікті	Киімдерді реттілікті сақтап	Киімдерді реттілікті

		сақтап дұрыс киінуге үйрету.	сақтап дұрыс киінуге үйрету.	дұрыс киінуге үйрету.	сақтап дұрыс киінуге үйрету.
Серуен		<i>Қырауды бақылау</i> <i>Мақсаты:</i> <i>балаларға қыраудың қалай болатынын айтып кету. Қырау түскен ағаштарды бақылау. Темір затқа үрлеп көрейік. Оған қырау түсті, біздің буымыз суықтан қырауға айналды. Сонымен қырау бұл кәдімгі бу, ол әйнек шынысына, ағаш бұтақтарында, бұтақтарында, басқа заттарда қатып, қырауға айналған. Қырау әдетте күннің ашығында пайда болады.</i> <i>Болжам:</i> <i>Ағашқа қырау түссе, аяз болады. Тұман болса, күн жылынады. Егерде түнде қырау түссе, күндіз қар</i>	<i>Мұз сүңгісін бақылау</i> <i>Мақсаты:</i> балаларға мұздың қасиеті туралы мол түсінік беру. <i>Байқағыштық қасиетті қалыптастырып, іске баға беріп, қортынды жасай білуге үйрету.</i> <i>Сұрақтар:</i> <i>Сүмелек мұз жөнінде не айтуға болады?</i> <i>Ол қандай? (Сәбіз сияқты)</i> <i>Сүмелек мұз қай жерде, пайда болады?</i> <i>Күнгей жақта ма, әлде көлеңке жақта ма?</i> <i>Тақпақ:</i> <i>Көл бетінде жатыр айдын – мұзойнақ,</i> <i>Қыстың өзі жасағандай бізді ойлап,</i> <i>Шаңғы теуіп жарысамыз желменен,</i> <i>Күнде осында қызықтаймыз біз ойнап. Мұзафар Әлімбаев</i> <i>Қимылды ойын: «Үйсіз қалған қоян»</i> <i>Мақсаты: ойынның</i>	<i>Қайың ағашын бақылау</i> <i>Мақсаты:</i> қайың ағашының қысқы көркін бақылау. <i>Балаларды табиғаттың қорғаушысы болуға тәрбиелеу.</i> <i>Тапсырма: ағаш туралы суреттер бойынша шығармашылық әңгіме құрастыру.</i> <i>Әр балаға ағаш суреттері таратылады.</i> <i>Тақпақ:</i> <i>Ағаштар тұр жүдеп,</i> <i>Жапырақ сәні енеді.</i> <i>Соғады жел үдеп,</i> <i>Қыстың кеп сәлемі.</i> <i>Жұмбақ: Жазда жатсаң көлеңкесіне алады,</i> <i>Қыста жақсаң, жаның рахат табады. (Ағаш)</i> <i>Қимылды ойын: «Апандағы аю»</i>	<i>Терезедегі өрнектерді бақылау</i> <i>Мақсаты:</i> балаларға құбылысты түсіндіру. <i>Олардың ойын толықтыру.</i> <i>Терезедегі өрнектердің қалай пайда болғаны жайында түсінік беру.</i> <i>Тапсырма: трафареттің көмегімен «Аяз атаның терезеге салған келемежді суреттері» атты ұжымдық жұмыс жасау.</i> <i>Тақпақ:</i> <i>Бір топ бала сырғанап,</i> <i>Барады әне жарысып.</i> <i>Қалды артта атырап</i> <i>Іздерінен қар ұшып</i> <i>Жеке жұмыс: қар атжалына секіріп шығу және одан жерге түсуге үйрету.</i> <i>Жорамал: қыс аязды болса – жаз ыстық болады.</i> <i>Жұмбақ:</i> <i>Отта жанбайды</i> <i>Суда батпайды. (Мұз)</i> <i>Қимылды ойын: «Айлакер тұлкі»</i> <i>Мақсаты: оңды – солды жалтақтап қарай жүгіруге жаттығу.</i>

		жаумайды. Жұмбақ: Қант сияқты ақ, Ұла боп жерде жатады. (қар) Қимылды ойын: «Суықторғайлар» Мақсаты: қимылды жаттығуларды жасауды үйрету, тапқырлық таныта білу. Еңбек: бір біріне кедергі жасамай, жұмыс істеуге үйрету.	тәртібін сақтай отырып, секіріп алға жүгіру. Еңбек: «Мұз жерлерге құм себу»	Мақсаты: зеректікке, ептілікке баулу. Еңбек: қайың ағашының түбіне қар жинау.	Еңбек: қардан бекініс жасауды үйрету.
Балаларм ен жеке жұмыс		Зейнурге түстерді ажырата білуге үйрету.	Інжудің құрастыруға деген қызығушылығын арттыру.	Алияға қаламды дұрыс ұстауға үйрету.	Аманға суретті ұқыпты, толық бояу қажеттілігін айтып түсіндіру. Сурет салу
Балалард ың дербес әрекеті (аз қимылды , үстел үсті ойындар ы, бейнелеу әрекеті, кітап- тарды қарау және		Танымдық- қимылды ойын: «Аңдар жүрісі» Мақсаты: Балалар аңдардың жүрісін салып, санай алады.	Суреттік боямалар «Кім, қайда өмір сүреді» Мақсаты: Балалар суретті таза бояп, туған жеріндегі жан-жануарлардың мекендерімен таныса алады.	Кітаппен жұмыс «Аспазшы» Мақсаты: Балалар аспазшы туралы түсіндіре алады.	Дербес ойын «Мозайка» Мақсаты: Балалар мазайканың ұсақ бөліктерін орналастыра алады.

басқалар					
----------	--	--	--	--	--

		<i>кедергі жасамай, жұмыс істеуге үйрету.</i>			
Балалармен жеке жұмыс		Зейнүрге түстерді ажырата білуге үйрету.	Інжудің құрастыруға деген қызығушылығын арттыру.	Алияға қаламды дұрыс ұстауға үйрету.	Аманға суретті ұқыпты, толық бояу қажеттілігін айтып түсіндіру. Сурет салу
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарды карау және басқалар		Танымдық-қимылды ойын: «Аңдар жүрісі» Мақсаты: Балалар аңдардың жүрісін салып, санай алады.	Суреттік боямалар «Кім, қайда өмір сүреді» Мақсаты: Балалар суретті таза бояп, туған жеріндегі жан-жануарлардың мекендерімен таныса алады.	Кітаппен жұмыс «Аспазшы» Мақсаты: Балалар аспазшы туралы түсіндіре алады.	Дербес ойын «Мозайка» Мақсаты: Балалар мозайканың ұсақ бөліктерін орналастыра алады.
Балаларды үйге қайтару		<i>Ата –аналарға кеңес</i> Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.	<i>Ата –аналарға кеңес</i> - үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, қолын сүрту, шешіну, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шорты замоксыз, белдеушесіз.	<i>Ата –аналарға кеңес</i> Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.	<i>Ата –аналарға кеңес</i> - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейіріміңізді көрсетіңіз. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзіңізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.

Тексерген: Конопьянова А.К

